

POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM

O co w tym wszystkim chodzi?

Polityka Ochrony Małoletnich to zasady, standardy i wytyczne, które mają na celu:

- uwrażliwić wszystkich pracowników szkoły na ważność podejmowanych działań zmierzających do ochrony małych dzieci przed krzywdzeniem,
- wskazać zakres odpowiedzialności poszczególnych pracowników szkoły za bezpieczeństwo uczniów,
- podejmować interwencję w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia lub/i bezpośredniego zagrożenia jego zdrowia i życia,
- określić działania edukacyjne, profilaktyczne i interwencyjne, aby zapewnić uczniom bezpieczeństwo.

Znajomość i praktyczne stosowanie Polityki Ochrony Małoletnich jest obowiązkiem wszystkich pracowników szkoły.

Ochrona małych dzieci, czyli kogo dokładnie?

Konwencja o Prawach Dziecka definiuje nieletniego jako „każdą istotę ludzką w wieku poniżej osiemnastu lat, chyba że zgodnie z prawem odnoszącym się do dziecka uzyska ono wcześniej pełnoletność”. A to znaczy, że każda osoba do ukończenia 18 r. ż. jest objęta Polityką Ochrony przed krzywdzeniem.

Co to znaczy krzywdzenie małego dziecka?

Krzywdzenie małego dziecka to każde działanie lub zaniechanie osoby, instytucji czy społeczeństwa oraz każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, który narusza życie,

godność, nietykalność cielesną, wolność małoletniego, powoduje szkody na jego zdrowiu fizycznym i/lub psychicznym, a także wywołuje cierpienia i krzywdy.

Krzywdzenie małoletniego może przybierać różne formy, z reguły współwystępujące. Mogą one mieć krótkotrwałe lub długoterminowe znaczące konsekwencje dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego.

Jakie są formy krzywdzenia małoletniego?

1. Przemoc fizyczna to m.in.: klaps, bicie, szarpanie, popychanie, kopanie małoletniego, rzucanie w niego przedmiotami, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy, uszy. To również zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia, połknięcia czegoś.

2. Przemoc psychiczna to m.in.: niedostępność emocjonalna rodziców, opiekunów, ignorowanie emocjonalnych potrzeb małoletniego, relacja oparta na wrogości, obwinianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, niedostrzeganie, nieuznawanie indywidualności małoletniego. To także sytuacja, gdy uczeń jest świadkiem przemocy.

3. Przemoc seksualna to włączanie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi.

4. Zaniedbywanie to powtarzające się lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych ucznia przez rodziców, lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony. To nierespektowanie podstawowych praw małoletniego, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w jego rozwoju.

Kto w szkole reaguje na krzywdę nieletniego?

Wszyscy pracownicy szkoły, czyli dyrektor, nauczyciele i pracownicy obsługi mają działać na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem. W swojej pracy kierują się przepisami polskiego prawa. Każdą informację dotyczącą podejrzenia krzywdzenia ucznia traktują poważnie i podejmują kroki do jej wyjaśnienia.

Jakie są symptomy krzywdzenia małoletniego?

W niektórych przypadkach przemoc nie pozostawia widocznego śladu. Brak oznak i objawów nie oznacza, że uczeń nie doświadcza krzywdzenia. Z drugiej strony, obecność niektórych oznak i symptomów nie musi być dowodem na to, że doszło do krzywdzenia małoletniego. Dlatego też, każdą sytuację należy uważnie rozważyć.

Najczęściej obserwowane oznaki fizycznego krzywdzenia, to: otarcia, blizny, siniaki, stłuczenia, ślady po „klapsie”, szczypaniu, złamania, poparzenia i oparzenia, urazy zębów czy nosa, „przypadkowe” zatrucia, niewyjaśnione nieżyty żołądkowo-jelitowe, słaby przyrost masy ciała czy niedożywienie.

Najczęściej obserwowane symptomy i objawy związane z wykorzystywaniem seksualnym, to: bóle głowy, ból brzucha, nudności, wymioty, zaburzenia jedzenia, zaburzenia snu, agresja, ból lub dyskomfort okolic intymnych, infekcje moczowo-płciowe, krwawienie, ciąża.

Symptomy wynikające z zaniedbania: małoletni jest brudny, nieprzyjemnie pachnie, nie otrzymuje odpowiedniej opieki medycznej (np. nie ma okularów, nie chodzi do stomatologa), jest ubrane niewłaściwie do pogody, ma pogorszenie wyników w nauce, jest często nieobecne w szkole, jest głodny.

Inne symptomy krzywdzenia małoletniego: wycofanie się ucznia, zubożenie lub nadmierne pobudzenie, zbyt duża infantylność lub nadmierna dojrzałość, strach przed opiekunem, długotrwały płacz, problemy ze snem, koszmary, lęk przed zasypianiem, zaburzenia jedzenia, samookaleczenia się, nadużywanie substancji psychoaktywnych.

Symptomy krzywdzenia małoletnich nie zawsze są oczywiste. Czasami sami nie zdają sobie sprawy, że to, czego doświadczają, jest krzywdzeniem.

Co się dzieje w szkole jeżeli uczeń jest krzywdzony?

W przypadku podejrzenia krzywdy ucznia lub zagrożenia jego dobra, nauczyciel bądź pracownik obsługi informuje o tym nauczyciela specjalistę (psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego) albo wychowawcę. Nauczyciel specjalista lub wychowawca: rozmawia z osobami, które zauważyły symptomy krzywdzenia lub krzywdzenie dziecka; rozmawia z uczniem; rozmawia z rodzicami dziecka.

W sytuacjach bardziej skomplikowanych dyrektor powołuje zespół interwencyjny, który: sporządza plan pomocy uczniowi, czyli działania mające zapewnić mu bezpieczeństwo i wsparcie; zgłasza podejrzenie krzywdzenia na policję, do sądu rodzinnego, ośrodka pomocy społecznej lub wszczyna procedurę "Niebieskiej Karty".

Szkoła chroni wizerunek ucznia. Na czym to polega?

Aby szkoła mogła publikować zdjęcia czy nagrania uczniów np. na stronie internetowej szkoły musi uzyskać zgodę od rodziców dziecka.

Zgoda powinna być wyraźna i informować o sposobie wykorzystania zdjęcia czy nagrania, ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku oraz o możliwości wycofania zgody. Warto wiedzieć, że jeżeli wizerunek ucznia stanowi jedynie szczegół całości jak np. impreza publiczna, zgromadzenie, to zgoda rodzica/dziecka nie jest wymagana.

O co chodzi z zasadami bezpiecznego korzystania z internetu?

Aby chronić uczniów przed zagrożeniami internetu szkoła:

- zabezpiecza sieć internetową poprzez instalację i aktualizację właściwego oprogramowania,
- monitoruje treści znajdujące się na szkolnych komputerach,
- zapoznaje uczniów z regulaminem korzystania z internetu oraz zasadami bezpiecznego poruszania się w internecie,
- upowszechnia materiały edukacyjne dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu,
- w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści na szkolnym komputerze podejmuje interwencję.

O czym mówią zasady bezpiecznych relacji personel-uczeń?

Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez szkołę jest działanie dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie. Nauczyciele i pracownicy szkoły mają traktować dziecko z szacunkiem, respektować jego godność i potrzeby.

Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników szkoły. Dotyczą m.in. komunikacji z małoletnimi, działań podejmowanych z uczniami i wobec nich, kontaktów fizycznych, kontaktów poza godzinami pracy czy kontaktów w internecie.

Sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia.

W przypadku gdy:

- **doświadczyłeś krzywdzenia ze strony innego ucznia/innych uczniów lub byłeś świadkiem zachowania przemocowego, poinformuj o tym: wychowawcę, nauczyciela, pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa lub dyrektora.**

Twoje zgłoszenie nigdy nie zostanie zlekceważone, nie będziemy Cię oceniać. Zareagujemy niezwłocznie. Podejmiemy działania, aby:

- zapewnić Ci bezpieczeństwo i innym osobom doznającym przemocy,
- zapewnić Ci wsparcie,
- wyjaśnić sytuację,
- ustalić dalszą ścieżkę postępowania,
- wyciągnąć konsekwencje wobec osoby/osób stosującej/cych przemoc zgodnie ze Statutem szkoły i przepisami prawa,
- zapewnić, aby szkoła była miejscem wolnym od przemocy i agresji.

- **doświadczyłeś krzywdzenia ze strony dorosłego, również rodzica, opiekuna, lub byłeś świadkiem przemocy, poinformuj o tym: wychowawcę, pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, dyrektora (inną osobę niż ta, która stosowała przemoc).**

Osoba, do której trafi zgłoszenie podejmie działania:

przewidziane w regulacjach szkolnych – Polityce ochrony małoletnich, które zapewnią Ci i innym bezpieczeństwo oraz zapobiegną dalszym niedozwolonym zachowaniom o przewidziane przepisami prawa jak: powiadomienie Sądu, powiadomienie Policji, powiadomienie ośrodka pomocy społecznej.

Ważne jest, abyś zwrócił/zwróciła się do kogoś o pomoc, gdyż wtedy szybciej problem, który się pojawia, można rozwiązać! Nie zawsze wychowawca, nauczyciel czy inny pracownik szkoły jest w stanie zauważyć, że w Twoim otoczeniu dzieje się coś niedobrego.

Możesz także skorzystać z pomocy pozaszkolnej.

Poniżej znajdziesz wykaz numerów telefonów, pod którymi również znajdziesz wsparcie:

- **116 111** – dostępny 24h/7 dni – **Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży,**
- **800 120 002** – dostępny 24h/7 dni – **Ogólnopolskie Pogotowie Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”**
- **22 668 70 00** – **poradnia telefoniczna dla wszystkich osób pokrzywdzonych przestępstwem 7 dni w tygodniu w godz. 12:00 – 18:00**
- **112** - umożliwia w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego przekazanie zgłoszenia alarmowego
- **niebieskalinia@niebieskalinia.info.**